

STANDARD UNECE FFV-56

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

ŠALOTKE

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za šalotko temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/GE.1/2010/6, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitve gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agristandards@unece.org

Standard FFV-56 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo šalotke

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za šalotko sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Allium cepa L. skupine Aggregatum in sive* šalotke, vzgojene iz *Allium oschaninii* O. Fedtsch., ki se potrošnikom dobavlja sveža, ne pa za zeleno šalotko s celimi listi in šalotko, namenjeno za industrijsko predelavo.

Standard zajema te tržne tipe:

- okroglo,
- srednje dolgo,
- dolgo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za šalotko v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, sme šalotka glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- neznatno kvarjenje zaradi njenega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec proizvodov take šalotke ne sme razstavljati ali je ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj mora biti šalotka v obeh razredih:

- nepoškodovana,
- zdrava; izločena je šalotka, ki zaradi gnitja ali kvarjenja ni primerna za uživanje,
- čista, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- praktično brez škodljivcev,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivci,
- brez poškodb zaradi pozebe ali sonca,
- brez sledov plesni,
- brez na zunaj vidnih znakov odganjanja,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Korenine morajo biti lepo obrezane. Stebla morajo biti lepo obrezana, razen pri šalotki, predstavljeni v kitah, pri kateri morajo biti stebla spletena v kito in zvezana z vrstico, rafijo ali katerim koli drugim primernim materialom.

Šalotka mora biti ustrezno razvita in v takem stanju, da lahko:

- prenese prevoz in ravnanje z njo,
- prispe v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Razvrstitev

Šalotka se razvršča v dva razreda:

(i) I. razred

Šalotka v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora značilna za sorto in/ali tržni tip.

Čebulice morajo biti:

- čvrste in trdne,
- brez votlih ali trdih vratov,
- praktično brez koreninic. Vendar so pri sivi šalotki koreninice dovoljene.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz šalotke, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- površinske razpoke na zunanjih luskolistih in manjkajoči deli zunanjih luskolistov, če je meso zaščiteno.

(ii) II. razred

V ta razred se uvršča šalotka, ki ne izpolnjuje zahtev za I. razred, izpolnjuje pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če šalotka ohrani temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- zarasle mehanske poškodbe,
- neznatni otiski,
- neznatni sledovi zajedavcev ali bolezni,
- razpoke na zunanjih luskolistih in manjkajoči deli luskolistov na površini do največ ene tretjine površine čebulice, če meso ni poškodovano,
- koreninice.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela.

Najmanjša velikost premera je:

- 10 mm za sivo šalotko in
- 15 mm za drugo šalotko.

Največji premer je:

- 55 mm za okroglo šalotko ter
- 60 mm za srednje dolgo in dolgo šalotko.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, sme biti razlika v velikosti šalotke v isti enoti pakiranja največ:

- 10 mm, če je premer najmanjše čebulice 10 mm ali več, vendar manjši od 15 mm,
- 15 mm, če je premer najmanjše čebulice 15 mm ali več, vendar manjši od 20 mm,
- 20 mm, če je premer najmanjše čebulice 20 mm ali več.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za šalotko, ki ne izpolnjuje zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % šalotke, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % šalotke, ki ne izpolnjuje niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnite šalotke.

Poleg tega je dovoljeno, da skupno odstopa po masi 4 % čebulic, ki kažejo na zunaj vidne znake odganjanja.

(ii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % šalotke, ki ne izpolnjuje niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnite šalotke.

Poleg tega je dovoljeno, da skupno odstopa po masi 10 % čebulic, ki kažejo na zunaj vidne znake odganjanja.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % šalotke, ki ne izpolnjuje zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le šalotko istega porekla, sorte ali tržnega tipa, kakovosti in velikosti.

Vendar se lahko mešanica šalotke izrazito različnih tržnih tipov in/ali barv pakira skupaj v enoti pakiranja, če je izenačena po kakovosti, za vsak tržni tip in/ali barvo pa po poreklu in načinu pridelave.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Šalotka mora biti pakirana tako, da je ustrezno zaščitena.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje poškodbe šalotke od zunaj ali znotraj. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Nalepke, ki so posamično nalepljene na šalotko, morajo biti take, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledov lepila ali poškodb na površini.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja¹ mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.²

B. Vrsta proizvoda

- "Šalotka" ali "siva šalotka", če vsebina ni vidna od zunaj.
- Tržni tip: "dolga", "srednje dolga" ali "okrogla".
- "Mešanica šalotke" ali ustrezno poimenovanje pri mešanici izrazito različnih tržnih tipov in/ali barv šalotke. Če šalotka ni vidna od zunaj, je treba navesti tržne tipe in/ali barve ter količino primerkov posameznega tipa oziroma barve v enoti pakiranja.
- Metoda vzgoje (npr. "vzgojena iz semena" za šalotko, vzgojeno iz semena, ali "tradicionalna" za šalotko, vzgojeno iz čebulic) neobvezno.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla³ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.
- Pri mešanici šalotke izrazito različnih tržnih tipov in/ali barv različnega porekla je navedba vsake države porekla poleg imena tržnega tipa in/ali barve.

D. Prodajne oznache

- Razred.
- Velikost, izražena z najmanjšim in največjim premerom.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 2010.

¹ Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

² Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova.

Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

³ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.